

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50 ;

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utcaórol.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor.

Főispán nélkül.

Kassa, nov. 8.

Városügyeket intéző körökben az a nézet kezd tért foglalni, hogy a kormány hosszabb ideig, mondják két-három hónapig függőben tartja a kassai és abaujournai főispáni állás betöltését s csak a kedélyek lecsillapodása után történik meg a kinevezés. Mielőtt tovább mennénk, számoljunk le a kedélyek hullámzásával. Egyszerűen a valóság ferde képe, hogy a kassai közönség kedélye valami szörnyű módon fel volna zaklatva. A nagy közönség nem izgul a kérdésen, hogy külön választják vagy egyesítve föntartják a főispánságot.

A kérdés tüzeit néhány városatyaszítja, legélénkebben pedig Halmos Károly, kinek közbelépése már is diszkreditálja az akciót. Elannyira, hogy széles körben az a nem alaptalan vélemény kezd kijegecesedni, hogy Halmos tart valamitől és óvakodik, kapálódzik. Már pedig nincs mitől tartania, mert komolyan senki sem veszi a közéleti haldoklót.

E kis intermezzó után konstatáljuk, hogy a nagy közönség a főispánság kettéválasztását felesleges pénzpocsékolásnak tartja, minek reális haszna nincs. Ha eddig el tudta látni két törvényhatóság reá tartozó ügyeit a főispánok azon hosszú sora, akiről, mint érdemes „voltak”-ról beszélhetünk, a jövőben sem lehet túlterhelésről beszélni. Elvégre a közvetlen intézkedés a törvényhatóságok fejeit a polgármestert, az alispánt illeti, a főispán, mint a kormány képviselője csupán felügyeleti és ellenőrzési jogot gyakorol. Már most hogy ez a röpke életű hóbort hátráltassa a főispáni betöltését, elhinni nem tudjuk. Mégis komolyan beszélnek róla, hogy Kassa és Abauj-Torna vármegye hosszabb ideig főispán nélkül marad.

Kinek az agyában fogamzott ez a szerencsétlen gondolat? Ha a kormányból indul ki, nagyon rosszszul informáltak, azok a bizonyos kassai politikai vezérek. Mert Rakovszky bizonyára az ellenkezőjét ajánlotta. A távozó főispán legjobban tudja minő züllött állapotok uralkodnak Kassán. Arról is biztos adatai vannak, hogy a purifikálás immár elodázhatatlan szükség. A tisztogatást pedig fél munkával befejezni nem lehet. Rakovszky csak félmunkát végzett, a városi gaz-

dálkodás panama izü slendriánságai-ban elrendelte a vizsgálatot, a ránkba szedés, rend csinálást azonban már neni végezhetette el. Az erdőügyben indított fegyelmi eljárás képtelen lassúsággal kullog. Energikus fellépés után, az események háttérbe szorították az ügy erélyes befejezését. Addig halasztgatni a bonyadalmas ügy megoldását, míg új főispánt küld a kormány Kassára, vagyis két-három hónapig nem lehet. Viszont a polgárság saját megnyugtatósaúl főispán nélkül nem óhajt ebben az ügyben elintéztést. A város nagy anyagi érdekeiről van szó, a főispán felügyeletét ellenőrző működését nem nélkülözhetjük.

Kassa összes érdekei abban összpontosulnak, hogy mielőbb neveztessek ki a főispán. Nem hónapokat, de még heteket sem várhatunk. A kinevezésnek a legrövidebb idő alatt meg kell történni. Rakovszky Endre a távozó főispán a polgárság közös óhaját tolmácsolja, midőn a kormány előtt feltárja a kassai közállapotokat és örökének sürgős betöltését kéri. Ez a lap mindenkoron a jól felfogott közérdek ütőerére szegezte figyelmét. Legalább is van anyi mandátumunk, olvasóink helyeslése folytán, hogy a nagy közönség nevében sürgősen követeljük a főispáni állás betöltését, mint annak a néhány városatyanak, aki felesleges és ellenszenvvel találkozott akciójával el akarja ódázni a főispáni állás betöltését. Ha néhány urnak hirtelen eszébe jutott, hogy jó volna külön főispánság, ám rágódjanak tetszésük szerinti ideig ezen a vértelen ideán, a polgárságnak azonban nem lehet érdeke, hogy anyagi javait erősen érintő kérdések emiatt elintéztetlenül elkallódjanak.

A kedélyek Kassán korántsem leledzenek felzaklatott állapotban. Sőt a tippelés is megszűnt s a közóhaj áramlata egy név körül hullámszik szinte példátlan erővel és ez a Szalay László neve. Őt várja, óhajtja Kassa közönsége, benne összpontosulnak a bizalom, a szeretet, a nagy-rabecsülés számai nemcsak városunkban, de Abauj-Torna vármegyében is. Ha a kormány a közönség megnyugtására óhajt intézkedni, Szalay kinevezésével késlekedni nem fog. Már pedig elképzelni nem tudjuk, hogy a kormány a hazafiságban előljárt két törvényhatóság közönségének általános óhajta ellen cselekedjék.

Eltűnt államokiratok.

Wekerle táskája elveszett.

Nagy nyomozat az iratok után.

Szenzációs dologról értesülünk: Wekerle miniszterelnök okmánytáskája a legutóbbi bécsi utazása alkalmával elveszett a táská vitélével megbízott szolgálta kezén.

Ehhez hasonló még nem történt sem nálunk, sem másutt s a dolog annál feltűnőbb, mert a miniszterelnök okmánytáskájával jelentéstétel végett ő felségéhez akart utazni.

Ekkor történt, hogy a táská hordozásával megbízott miniszterelnökségi szolgálta fontos iratokat táskástul elveszítette.

Ez az első pillanatban lehetetlennek tűnő eset részletei a következők:

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök valahányszor Bécsbe utazik, mindig gyalog teszi meg a meglehetősen hosszú utat a miniszterelnökségtől a nyugati pályaudvarig. A miniszterelnököt mindig a miniszterelnökség egyik szolgálta szokta kísélni, kezében hordozva a hatalmas aktatáskát, amelyben a miniszter a referálásra szánt iratokat viszi magával.

Igy történt tegnapelőtt délután is. A miniszterelnök Bécsbe készült s az aktatáskát, mely erős Wertheim-zárral van ellátva, békésen vitte magával az e célra kiszemelt hivatalszolgálta.

Odabenn a miniszteriumban ezalatt azazal a tudattal folyt a munka a délután folyamán, hogy az elnök valahol utban van már a császárváros felé, amikor egyszerre a táskahordozó szolgálta lihogva, megrémült arccal állított be a hivatalba s ott levőktől azt kérdezte, nem látták-e a miniszterelnöki aktatáskát?

A miniszteriumban már maga a kérdés is megdöbbenést keltett, mert hiszen ugy tudta mindenki, hogy a táskát a szolgálta magával vitte.

A szolgálta ekkor előadta, hogy a táskát ő igenis átvette, vitte is gyalog egy darabig, de a lánchid közepén azt vette észre, hogy a táská eltűnt. Elvesztette a kezéből, melylyel a táskán kívül semmi egyebet nem vitt. Hogy miképpen vesztette el: elejtette-e, letette-e valahol, vagy úgy vették-e ki a kezéből: minderre felvilágosítást adni a szolgálta nem tudott, vagy nem akart.

A táskában két minisztertanácsi jegyzőkönyvön kívül egyéb államokmány is volt. A táská eltűnése érhető mód nagy konsternációt okozott. A miniszterelnökségen senki sem tudta megfejteti, hogy a nagy börtáskát miképpen lehetett elveszteni, a mikor a szolgálta kezében semmise volt a táskán kívül s a szolgálta magát nem olyan embernek ismerték, a ki akár bámészkozva, akár más figyelmetlenség miatt kiejthetné kezéből a reabízott fontos táskát.

Azonnal a legszélesebb körű nyomozást indították a táská előkerítésére s Boda Dezső dr. főkapitány, a ki a titokzatos esetről elsőnek szerzett tudomást, azonnal megbízta Krecsányi Kálmán rendőrtanácsost, detektív-főnököt a nyomozás vezetésével.

A nyomozás magán a táskán kívül első sorban azt akarja kideríteni: úgy véletlenül veszett-e el a táska, vagy pedig bűnös kezek működtek-e közre eltűnésében.

Más oldalról a miniszterelnök táskájának eltűnését a következőképp mondják el:

A miniszterelnök szombaton este tíz órakor indult Bécsbe. Előzőleg a miniszterelnökségen Krebs József szolgának a kérdéses táskán kívül egy másik csomagot is adott át, a melyben az Ottó főherceg temetéséhez szükséges díszruha volt becsomagolva s megbízta, hogy e két csomaggal kocsin hajtasson a pályaudvarhoz s várjon ott reá.

Krebs a megbízás szerint cselekedett, kocsira ült s saját előadása szerint a kérdéses nagyértékű táskát a miniszterelnökség és a lánchíd között az Albrecht uton vesztette el a kocsiból.

Krebs különben nem régen van a miniszterelnökség szolgálatában. Mintegy három év előtt a Tisza-kormány idején jutott oda. Azelőtt urasági inas volt.

Ki őrzi Rákóczi hamvait?

Alaptalan támadás.

Fodor preláts-kanonok nyilatkozata.

Nagy tisztesség érte Kassát, hogy a nemzet rá bízta dicső fejedelme Rákóczi hamvainak őrzését. A világtörténelmi jelentőségű kassai temetés után a kormány a hamvak gondozásával a maga részéről Kassa város polgármesterét, a kassai egyházmegyei káptalan pedig Fodor Sándor preost-kanonokot bízta meg. A fejedelmi hamvak kriptájának két kulcsa közül az egyik a polgármester, a másik Fodor Sándor birtokában van. A kriptába csak a kulcsok segítségével lehet jutni. A polgármester egyéb elfoglaltsága mellett, a kriptát egyedül Fodor Sándor gondozza. Még pedig példátlan lelkesedéssel, odaadással. Október 31-e óta délelőtt és délután állandóan a domban tartózkodik s a Rákóczi kultusznak ékes szavú szószólója. Egyszerű emberek, akik oda zárandokolnak a fejedelem hamvaihoz, megilletődve hallgatják az izzó hazafiságu, kuruc érzésű magyar főpap szavát, aki mintha a szószéken az Ur ígét hirdetné, beszél nekik a nagy fejedelem dicső erényeiről s éleszti a kuruc hősök szellemét. Egyszerű gunyás parasztok és urak emelkedett szívvel hagyják el a kriptát s viszik magukkal haza, fejleszteni a kuruc kultuszt, melynek szinte apostola a drága nemzeti ereklyék előtt Fodor Sándor.

Mikor a káptalan megbízta Fodor Sándort a hamvak gondozásával, határtalanul boldog volt a főpap. Barátai, akik látták, minő odaadással szenteli idejét a Rákóczi kultusznak, hogy mint től naphosszat több órát a hideg kriptában, óvták, féltették a kimerüléstől. Egy ilyen alkalommal történt a polgármester szobájában, hogy Stekker Károly így szólt hozzá:

— Méltóságos uram, vehetnél magad mellé egy templomszolgát.

— Nem én!

— Te fogod őrizni majd a hamvakat?

— Igen. Én nem tudok olyan nagy urat az országban, aki megtisztelve nem érezné magát, hogyha őrt állhat Rákóczi hamvai mellett.

Igy választott Fodor, így cselekszik is. Ha valaki napközben keresi, bizonyára fölleli Rákóczi kriptájában. Annyira megy az odaadásban, hogy még akkor is jelen van, mikor a szolgák a kriptában söpörnek. Ha nincs zárandokló, ott ül egyedül a kaptalk előtt s magába mélyedve, némán elmélkedik. Es a kegyeletnek, a buzgóságnak így példátlan tünete dacára, megesett, hogy egy kassai lap azt írja, hogy Rákóczi hamvait egy tót őrzi, aki tiszteletlenül beszél a nemzeti ereklyékről. Erzekényebben és több méltatlansággal meg nem bántathatták volna Fodor Sándort, ez indította a szelid lelkületű főpapot, hogy a következő sorokban feleljen az elaptalan ráfogásra. Nyilatkozata ez ügyben a következő:

T. Szerkesztőség!

Habár tapasztalásból tudom, hogy számottevő ember a Kassai Hirlap támadásait halgatással mellőzi, ez uttal mégsem hallgathatok, hanem kijelentem, hogy a nevezett lap november 8-iki számában „Tiszteletlenség a hamvak iránt” felirat alatt megjelent közlemény az elsőtől az utolsó betűig szemszedetett hazugság.

Azokat a hamvakat ugyanis nem „egy tót paraszt őrzi” hanem Kassa város polgármestere és én alulírt gondozzuk azokat. A sirbolt kulcsa október 31-ike óta a polgármester ur bizalmából *kizárólag az én kezemben fordul meg és az az eddig mintegy háromszázra rugó látogató *kizárólag jelenlétében* róhatta le a kegyelet adóját. Ebből aztán önként következik, hogy ha azokat a hamvakat egyáltalán érte „profanizálás”, azt nem „egy rongyos ruhába öltözött tót paraszt” és nem is azok az eddig nagy számban megjelent tót és magyar parasztok követték el, kik a helyhez mért magyarázatom után, megindító módon borultak le a kőkoporsók előtt, — hanem elkövette a profanizációt az a lap, a mely a helyett, hogy a „közönség köréből” került ilyen-fajta reportereit kidobná, leküzdhetlen reklám hajhászatában kész magát a sirboltot használni fel rosszakarata inszinuációi színhelyétül.*

Kassa, 1906. nov. 8.

Fodor Sándor,

Preláts-kanonok, a káptalan képviselőjében a sirbolt gondozója.

Nem kell a lovasság.

A tüzérség sem.

Gyalog hadsereget!

Nagy feltűnést keltett Ausztriaszerte egy Münchenben megjelent kis mű, mely egy közös hadseregbeli tiszt tollából került ki és a hadsereg gyökeres megváltoztatásának, átforgalmazásának eszméjével foglalkozik behatóan, lelkiismeretesen. A mű írója a lovasság és tüzérség teljes eltörlését kívánja, megvilágítván nagy szakavatottsággal a modern haditudományok talaját és a védelmi szisztémák mai viszonyait.

A könyvecske szerint tény az, hogy a lovasság az utóbbi évtizedek történetében sohase tudott föladatának magaslatára emelkedni és egy esetben sem tudott megfelelni annak a rendeltetésének, közel jutva a mehekül ellenséghez, azt megsemmisítse vagy támadását megakassza.

Eredeti az a rész, amely a földerítői szolgálat megvilágításával igyekszik a dol-

gok mélyébe hatolni. Erre a szolgálatra szerző új módot ajánl. Képzett tisztekből és pedig kizárólagosan tisztekből álló tőrsöt akar létesíteni, amely úgy lovon, mint gyalogszerrel képes legyen nagyfontosságú feladatát teljesíteni.

Ez a személyzet sokkal inkább megfelelne a földerítési szolgálat magas jelentőségének, mint a mostani lovasság, amely tudvalevően a földerítésre hivatott és amely a rendelkezésére álló rövid szolgálati időt lovagló iskolázásra, gyakorlatozásokra kénytelen fordítani, minthogy a szolgálati szabályzat rendelkezései szerint a tiszteket a csapatól elvenni nem szabad.

A tüzérség értékét is mélyen leszállítja a mű. Hivatkozik az orosz-japán háborúra, a mikor a tüzérséget állandóan nagyobítani kellett. A tüzérség fölötté alkalmatlan háboru idején való menetelésekre, szállásolásra, s a modern train egész nehezességét a tüzérség okozza.

Mindezzel szemben a nagy, egyetemleges gyaloghadsereget ajánlja, mint a mely lehetővé teszi az egész szolgálati idő eszméjének a megvalósítását és általánosságban megkönyvitene a katonai kötelezettség teljesítését.

A lovasság megszűnésével felszabadulna a gyalogságban uralkodó nyomott szellem, a melynek nagy kárára van az idők folyamán kielesedett lovas-kultusz.

Már az első mozgósítás esetén megnyilvánulna ezen újítás üdvös volta. A fegyverbe lépő nép egy éjszaka alatt erős, hatalmas, egyöntetű hadsereggé válnék.

Ilyen hadsereggel minden akadályt le lehetne győzni.

Előfizetőinket, akik hátralékban vannak, tisztelettel kérjük a hátralékos összeg mielőbbi beküldésére, hogy a lapküldés fennakadást ne szenvedjen.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

Bpest, novemb. 8.

A képviselőház mai ülésén az iparfejlesztésről szóló törvényjavaslatot a Ház nagy többsége elfogadta. Nevezetesebb a mai ülésen nem történt.

A megtárgyított etikett.

Uj szellem a bécsi burgban.

Budapest, nov. 8.

A Pol. Ert. jelenti: a bécsi udvari etikett tudvalevőleg eddig valamennyi udvari rendszabályai közt a legszigorubb volt és soha sem volt eset arra, hogy a megállapított sorrenden valami változás történjék. A titkos tanácsosok kamarások sorrendje szigoruan meg van állapítva és a titkos tanácsosokat sohasem előzhette meg más, sőt a titkos tanácsosok is rangban következnek egymásután, amennyiben az idősebbek megelőzik az újabban kinevezetteket. Justh Gyula ismeretes esetéből kifolyólag most volt az első eset arra, hogy a főudvarmesteri hivatal kivételt tett és ezzel kivételt alkotott a jövőre nézve is, midőn úgy döntött, hogy a képviselőház elnöke a kormány

BORDAI forrás-víz

özv. gróti. Forgách Sándorné uradalmából

Vulkanikus kőzetből fakadó magashegyi forrást. — A természet által legtökéletesebben átszűrt kristálytisza, egészséges ivóvíz. Ósidők óta mint könnyen emészhető, hasznos, sőt a nép körében mint csodahatású víz ismeretes. Természetes szénsavval telítve. — Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben. — 1 ltr.

mege-üzletben, épügy vendéglőkben. — Főraktár Kassa és vidékére: **Vízy Domokos** fűszer- és csemege-üzletében. — 1 ltr. üveg víz 10 fillér. 1/2 liter víz 6 fillér.

tagjaival egysorban megelőzi a titkos tanácsosokat még abban az esetben is, ha ő maga nem titkos tanácsos.

Plósz vád alá helyezése.

A kormány tudta nélkül.

Budapest, nov. 8.

A mentelmi bizottság tegnapi határozatát Gaal Sándor a bizottság elnöke maig sem írta alá és így az ismeretes határozatot be sem lehetett terjeszteni a képviselőház elé. Ebben a dologban tegnap is élénk tanácskozás volt a bizottság tagjai között. Ugy tudjuk, hogy a bizottság módosítani fogja határozatát, az előbbi javaslatot visszavonja és Bánffy báró mentelmi jogának megsértése ügyében a megtorlásról az igazságügyi bizottság teszen majd jelentést már csak azért is, mert ugyan ez a bizottság van hivatva határozni a Fejerváry kormány vád alá helyezésének dolgában is. A függetlenségi pártban tegnap elterjedt az a hír, hogy Kossuth Ferenc kívánta Plósz Sándor vád alá helyezését, holott sem Kossuth, sem a kormány egyik tagja sem tudta, hogy a mentelmi bizottság Bánffy dolgában határozathozatalra készül. Hétfőn a mentelmi bizottság ugyanis elmulasztotta a kormányt meghívni a tárgyalásra, Kossuth Ferenc csak akkor értesült a bizottság határozatáról, mikor a mentelmi bizottság egy tagja közölte vele a bizottság szándékát, a miniszter ekkor azt mondotta, csak nem akarják elkövetni azt a bolondságot, ebből is kitűnik, hogy ez a határozat nem a kormány szándéka szerint való.

Kormányválság Szerbiában.

Budapest, nov. 8.

Belgrádi értesítések szerint a szerb kormány lemondása legközelebb várható. A lemondás oka első sorban az, hogy a király nincsen megelégedve kormányának az ügykérdésben tanúsított viselkedésével. A király már többször követelte, hogy az ügy bizottság véleményét feltétlenül vegyék figyelembe s csakis az általa legjobbnak vélt ügyukat szerezzék be.

A király a kormánynak a Magyarországtól Ausztriával szemben folytatott politikájával sincsen megelégedve. Szerbiában Goluchowszky bukása után kedvezőbb fordulatot vártak, de most már meggyőződtek róla, hogy Ahrenthal bárónak a balkán államokkal és állomásokkal, különösen szerbiával szemben követett politikája nem tér el az elődjétől.

UJDONSÁGOK.

A kassai képtárlat és a közönség.

Ha vidéki és fővárosi emberek kerülnek össze, úgy beszélgetések nyomán okvetlenül néminemű irigység marad hátra a vidéki lelkében, mert neki nincs módjában úgy részesülni a kultura áldásaiban, mint a fővárosi embernek. A jámbor muccsait egészen elkábitja az a bábeli zürzavar, mely a fővárosi forgalmas életnek velejáró jelensége s a sokfelől kínálkozó szórakozás és a lépten-nyomon szerezhető tapasztalatok pedig, melyek a fővárosi embert oly blazírttá és „nagyvárosiasá” teszik, annál félszegebbnek és tapasztalatlanabbnak mutatják a vidékit, kinek nincs módja a vidéken megszerezni azt a bizonyos „schliffet.”

Tagadhatatlanul van különbség a fővárosi és vidéki közönség között, bármennyire is összehozza a messzefekvő városok határait az ércsínázók varázsereje és bármily nevelő hatással is van a fővárosi irodalom és sajtó a vidéki lakosságra. A fővárosi élet ideges és lázas sietsége minden iránt kíváncsivá és érdeklődővé teszi az em-

bereket s innen van az, hogy a legjelentéktelenebb semmisségért is százzszámra csődül össze az utca népe, urak, hölgyek egyaránt.

Budapest nem mehet végig az ember a köruton anélkül, hogy legalább 2 csoportosulást ne látna. Ez az érdeklődés természetesen más téren is megnyilvánul és indító oka a kereskedelmi élet, szórakozási helyek nagy forgalmasságának.

A vidék közönsége kényelmes és rendezetű. Bizonyos tartózkodással fogad minden mozgalmat, mely tartózkodásban azonban több naivitás, mint előkelőség van. Inkább lemond arról, hogy lásson halljon valamit, mintsem hogy tolongásnak, kényelmetlenségnek tegye ki magát. Ennek a kényelemszeretnek volt a főoka az is, hogy a kassai Rákóczi ünnepre nem oly nagy számban látogattak el, mint azt előre hittük.

Most viszont egy másik téren lehet a tartózkodást észlelni. Városunkban hetek óta van nyitva az Országos képzőművészeti társulat tárlata, mely iránt azonban látogatottsága mellett is korántsem oly nagy az érdeklődés, hogy valamiképpen is arányba lehetne hozni a fővárosi tárlatok látogatottságához. Sőt a vidéki városok is, melyeknek eddig módjuk volt érdeklődni a tárlat iránt, sokkal nagyobb mértékben adtak ki-tejezést érdeklődésünknek, mint azt Kassa közönsége teszi.

E fontos és tanulságos kulturjelenség mellett nem haladhatunk el közönyösen, hanem érdemesnek tartjuk regisztrálni, azzal a megjegyzéssel, hogy ha a kulturális mozgalmak iránt oly csekély az érdeklődés, mint azt ez esetben kell sajnos tapasztalunk, akkor nem sok sikerrel bíztat mostani nagy buzgalommal megindított országos egyetemi mozgalmunk.

Mert semmi sem boszulja meg magát annyira, mint az, ha bármily tekintetben rövidítjük meg a kulturát.

— Nagy idők tanuja. *Karniss* Ferenc nyugalmazott jegyző, a 48-as honvédegyelet másod elnöke. Abauj-Torna megyei bizottsági tag tegnap Kassán elhunyt.

A harmadik egyetem. A Budapesti Hírlap mai számában vezércikkben foglalkozik a harmadik egyetem kérdésével. Nagy szeretettel és különösen a kassai mozgalomról s Takács Menyhért érdemeit fölülte rokonszenves hangon méltatja.

Thaly Kálmán. 1882-ben, májusban választotta meg képviselőjének Debrecen városa Thaly Kálmánt s Debrecen első kerülete azóta mindig hűséggel és szeretettel tartott ki a zászlaja mellett. Nem feltűnő ez az összetartás, mert hiszen érdemesebb és nemesebb lelkű embert, önzetlenebb politikust aligha találtak volna a debreceniek. Thaly Kálmán élete az igazi hazafi, az igazi munkás polgár, az igazi közéleti férfiú erényeit mutatja s a véletlenség úgy intézte, hogy mikor Debrecen az ő képviselői jubileumára készül, ugyanakkor érte el életének egyik legszebb sikerét, régi szép álmának csudás megvalósulását, Rákóczi hazatérését. Debrecen városa néhány nap múlva, tizenkettedikén, jubiláris ünnepségben fejezi ki halálját, elismerését és szeretetét ősz képviselője iránt. Az ottani függetlenségi párt Márton Imre elnöklésével tartott értekezletén beszélt meg az ünnepség módzatait. Meghívják az ünnepre a vezérpolitikusokat is, köztük Kossuth Ferencet, akihez küldöttség is jött már Debreczenből.

— A jövő évi sorozások. Sok helyen még el sem kezdődtek az idei őszi sorozások, már is elrendelte a honvédelmi miniszter a jövő 1907. év tavaszán megejtendő ujoncállítás előmunkálatainak a megkezdését. A most megjelent 78000 S. a. számú honvédelmi miniszteri körrendelet szerint az 1907. évi ujoncállításra az 1886., 1885. és 1884. évben született három korosztálybeli ujonckötelesek állítanak elő, akik tehát már most kötelesek tartózkodási helyük előjáróságánál összeírás végett jelentkezni s idejében gondoskodni arról, hogy törvényes ked-

vezményük az illetékes hatóságnál bejelentessék.

— Szalay László a kassai tisztviselőért. Szalay László országgyűlési képviselő az országgyűlés pénzügyi bizottságának ülésén nagyon meleg hangon szólalt fel a kassai tisztviselők érdekében, kik a törvényhozástól lakbérük javítását kérték.

Helyreigazítás. Toperczer Jenő, az erzsébetvári léghajóhinta tulajdonosa ma szerkesztőségünkben járt s annak a helyreigazítására kért fel bennünket, hogy nem felel meg a valóságnak, mintha az ő léghajóhinta-játékánál egy ott ugráló gyerek a hintahajótól megsérült volna.

— Rablótámadás egy végrehajtó ellen. Iglóiról jelentik: November 5-én Gál Vilmos iglói bírósági végrehajtó kocsin Merénybe ment végrehajtás végett. Visszatérőben, esti tíz óra tájban a vele volt ügyvéd a hegyek közé ért, amikor a kocsit rablók támadták meg. A kocsis a lovak közé csapott s a rablók elmaradtak, de fél óra múlva megint a kocsi elé kerültek. Szerencsére ekkor három vásáros kocsi érkezett s így megint nem sikerült a rablótámadás. Az eset azért is figyelemreméltó, mert tavaly augusztusban ugyanezen az uton ugyanezt a végrehajtót négytagu rablóbanda támadta meg s az árverésen befolyt 226 koronától és zsebórájától megfosztotta. Esetben is csak azért hagyták, mert könyörgött, hogy hat gyermeknek az apja. Akkoriban a hatóság nem tudta kinyomozni a rablókat.

— Villandék cirkuszt alapítanak. Soha, mióta cirkusz jár külföldről Budapestre, bohócok úgy be nem lopták magukat a közönség szeretetébe, mint a Villand testvérek. A Villand név fogalommmá lett s az a két kedves fiú, aki annyi embernek a rossz kedvét zavarta már el könnyed boldogulásával, most súlyos fába vágta a fejszét. Cirkusz-direktornak csapott fel a két Villand s elsőrendű társulatot szervezve, a jövő nyáron bejárják Magyarország nagyobb városait, Miskolcot, Kassát, Debrecen, Nagyváradot, Kolozsvárt, Temesvárt, Aradot és Szegedet. Persze nemcsak igazgatók lesznek ők, hanem játszani fognak továbbra is s bizonyos, hogy a saját cirkuszuknak is legjobb vonzó erejét teszik majd. S a Villandok okos, jó direktoroknak mutatkoznak már az első lépésnél is. Bejelentik, hogy minden évben magyar cirkuszt csinálnak.

Színház, művészet.

— Szulamith. Goldfaden zsidó daljátékának repizét láttuk Nagy Arankával a címszerepben. Nagy Aranka művészetét egyelőre nem fejtegethetjük — mert nincsen. Igyekezettel próbált megbirkózni szerepével de annál kevesebb sikerrel. Hangját preseli szörnyű módon és a prózája, játéka —?! Érdeklődéssel vártuk Csöregh Absolonját — de sajnos — nem volt diszponálva, ezért sokat markirozott és úgy gondoljuk neki mély is a szerep. Reméljük legközelebbi feltekező ismét gyönyörködhetünk érces, nemes tenorjában. Abigail, Kallai volt. Játékos szerep, már pedig Kallayt inkább énekpartiban élveznők. Bertha kitűnő. Nagy, Szénassy és Pápay jeles triót mutattak be. Zenekar kontra Znojemszky. A khorus énekel kedve szerint, a szólisták detto. A zenekar játszik, Znojemszky is dirigál — kontrát. Itt van Simándy, mért foglalkoztatja az igazgatóság oly keveset? Biztos kezű, áttekinthető erélyes ember kell az ensemble élére. Simándy vezetése alatt fegyelmzett az együttes, nála precízen megy minden. Znojemszky — kontra.

— Scherlock Holmes a színpadon. A Conan Doyle detektív regényeiből az egész világon ismert Scherlock Holmes nemsokára meglevénedik a kassai színpadon. A társulat most készül Scherlock Holmes kalandjai című ujdonságra.

DIÓSY BÉLA

csörögi borkereskedése
 fő-utca 49. szám.

Hideg csemege ételek. Kitűnő borok kimérve és nagyban. Palackozva 10 üveg vételnél házhoz szállítva ajánlja magát az uri közönség pártfogásába.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbáorák ingyen
 Jelentkezések naponta délelőt 8—10 óráig
 s délután 1—4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
 Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.

9303. a. i. sz. 1906.

Árlejtsési hirdetemény.

Abauj-Torna vármegye törvényhatóságának központi és a kassai járási szolgabírói hivatala részére az 1907. évben szükséges 130 öl vagyis 520 m. I. oszt. bükk hasábfájának a versenytárgyalás útján való biztosítására árlejtsést hirdetek, mely folyó évi november hó 13-án d. e. 11 órákor lesz a vármegyház kisebb tanácstermében.

Mindazok, a kik az árlejtsésen részt venni óhajtanak, tartoznak az árlejtsés megkezdése előtt 10% bánatpénzt készpénzben vagy fix kamatozású óvadékképes értékpapirokban letenni.

Bánatpénzzel ellátott magyar nyelven szerkesztett zárt írásbeli ajánlatok az árlejtsés befejezése után bontatnak fel és vétetnek figyelembe

Kassa, 1906. évi okt. 16.

Dr. Puky alispán.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi $3\frac{1}{2}\%$ mellett helyezett betét kamatlátat f. hó 1-től

4 százalékra emeltük és az új betéteket is 4% -kal kamatoztatjuk; a betéti kamatadót az intézet viseli.
 Kassa, 1906. nov. 2.

Az igazgatóság.

Ismét óriási szerencse Gaedickenél!

A szerencse által oly kiválóan kedvelt gyűjtődém az utóbbi két sorsjátékban annyi főnyereményhez jutott, hogy szinte szállóigévé vált ez a mondás: **Naponta egy főnyeremény Gaedickenél.** Csak az **utolsó két sorsjátékban** a következő főnyereményeket fizettem ki t. vevőimnek:

===== a legnagyobb főnyereményt: =====

400.000 koronát a 19406 számra

90.000 koronát a 3148 számra	25.000 koronát a 15900 számra	15.000 koronát a 121497 számra
60.000 koronát a 3952 számra	20.000 koronát a 88000 számra	15.000 koronát a 97214 számra
50.000 koronát a 64714 számra	15.000 koronát a 43841 számra	10.000 koronát a 35828 számra
30.000 koronát a 42778 számra	15.000 koronát a 95793 számra	10.000 koronát a 71772 számra
30.000 koronát a 88837 számra	15.000 koronát a 115220 számra	10.000 koronát a 42529 számra

A ki egy főnyereményhez akar jutni, az játszék feltétlenül **Gaedicke** szerencsegyűjtődéjében, mert eddig ott nyerték, bebizonyíthatólag a legtöbb főnyereményt. Az I. oszt. huzása már

november hó 22-én és 23-án kezdődik.

A sorsjegyek ára: Egy egész 12.— Egy fél 6.— Egy negyed 3.— Egy nyolcad sorsjegy 1.50 korona.

Minden vevőimnek postabefizetési lapot küldök, mely által pénzküldemények postadíjmentesen utalhatók át. Vevőköröm sorsjátékról sorsjátékra nagyobbodik, mely körülmény fényes bizonyítéka annak, hogy gyűjtődém a lakosság minden rétegében közkedveltségnek örvend.

Kísérelje meg egyszer szerencsáját Gaedicke szerencsegyűjtődéjében s Ön bizton számíthat eredményre.

Gaedicke bankház Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.